

Reportatge

LES CAMPANES DEL CAMPANAR DE MASPUJOLS

Pàg. 13

Natura
INFLUÈNCIA
DEL SÒL A
L'AGRICULTURA
Pàg. 8

Entrevista
DANIEL BATLLE,
PEIXATER
AMBULANT
Pàg. 9

Cultura
30
MASPUJOLS.CAT
Pàg. 11

Salut
MALALTIES
INFECCIOSES A
LA MARATÓ
DE TV3
Pàg. 20

Gotes de ciència
A MASPUJOLS HI
HAVIA MONOS?
Pàg. 23

Cuina
MUSCLOS A
LA MARINERA
Pàg. 27

i 24 hores
977 360 281
Truqui directament

Els nostres tanatoris i sales de vetlla:

- Riudoms**
Passeig dels Germans Nebot, 116
- Cambrils**
Políg. Balianes, Carrer Fusteries, nau X
Ctra. Montbrió, Km 1
- Miami Platja**
- Vandellòs - L'Hospitalet**
Carrer Martí i Franquès, 3
Políg. Les Tàpies
- Alforja**
Carrer Darrera de l'Església, 4
- Mont-roig del Camp**

email: funerariapedrola@gmail.com

Prestem els serveis des de qualsevol residència i hospital del Baix Camp

AGRÍCOLA SANT ISIDRE DE MASPUJOLS, SCCL

Entitat col·laboradora de

Bantierra

Banca personal . Banca privada . Empreses
Comerços & Autònoms . Negoci agrari
Assegurances de tot tipus (Automòbil, llar, mèdiques ...)

C/ Sant Antoni, 21 Tel./Fax 977 81 50 09

MASPUJOLS

maspujols@telefonica.net

maspujols.cat

Desembre de 2017 · Edició n. 30 · Revista quadrimestral d'informació local

Actualitat	4
Entitats	5
Natura	
Influència del sòl a l'agricultura	8
Entrevista	
Daniel Batlle, peixater ambulant	9
Col·laboració	
Un Nadal sense Nadal, un Nadal amb el Nadal	10
Cultura	
30 Maspujols.cat	11
Col·laboració	
Imatges per al record	12
Reportatge	
Les campanes del campanar de Maspujols	13
Educació	
Curs 2017-2018	16
Col·laboració	
La plaça de la vila	18
Manifestacions	
L'11 de setembre, un inici	19
Salut	
Malalties infeccioses a La Marató de TV3	20
Òptica jurídica	
La construcció d'un model universal i divers de la ciutadania	21
La fotografia perduda	22
Gotes de ciència	
A Maspujols hi havia monos?	23
Vida social	
Aniversaris	24
Registre civil	25
Ahir i avui	26
La tira còmica	26
Cuina	
La recepta: Musclos a la marinera	27
Postres de casa: Coques casolanes d'ametlla	27

Editorial Consell de Redacció

Tanquem l'any amb la revista número 30. Hi ha molts temes que creiem que trobareu interessants. Dins del reportatge, se'ns parla d'un element present al campanar del nostre poble: les campanes. Hi descobrireu aspectes que us semblaran curiosos: què són, per a què serveixen i de quina manera són presents en la nostra vida diària.

Pararem atenció a elements del passat; en aquesta ocasió tenim dues col·laboracions que ens ajuden a recordar o a saber com era la vida dels maspujolencs i maspujolenques fa ja uns quants anys: són fotografies i retalls de vida del segle XX.

Dediquem pàgines, com cada any, a conèixer i reconèixer les cares dels nens i nenes de l'escola aquest curs 2017-18, ens sentim solidaris amb la Marató i repassem les portades de les nostres revistes, entre moltes altres notícies i esdeveniments.

En la propera revista ens agradaria fer esment d'algunes vivències d'aquests darrers mesos. Des del respecte, des de la dignitat, des del lliure pensament, reflectirem imatges viscudes que formen part ja de la història de les persones que compartim la vida al poble.

En el present d'aquest desembre, us fem a mans aquest nou número de la revista. Com sempre, esperem que gaudiu de la seva lectura.

Amb la col·laboració de:

Diputació Tarragona

MASPUJOLS.CAT | Revista d'informació local de Maspujols | revistamaspujols.cat@gmail.com | DL: 1605/08

Consell de Redacció: Antònia Llauredó Llor, Josep Rabascall Domingo, Mercè Domènech Sans, Carmina Llauredor Mas, Cristina Gros, Rosa M. Español Barriach, Núria Samsó Salvat, Àngel Balsells Virgili, Rosalia Anglès Vidal, Marta Balsells Llauredó, Pilar Llauredó Mas i David Fornós.

Col·laboradors: Julià Samsó Bonet, Gerard Cros Barenys, Gemma Samsó Salvat, Elisabet Llauredó Ribé, Ramon Juanpere Trillo, Josep Bofarull, Xavier Robert Mariné, Sisco Torres Llauredó i Joan Antoni Anglès Borràs.

Fotografia portada: Fani Llauredó
Correcció: Núria Samsó i Carmina Llauredor
Maquetació i tancament: David Fornós
Disseny original: Guillem Ramos Salvat

PUBLICITAT
Rosa M. Español Barriach

PUNTS DE VENDA
Cal Miravall, Oficina Bantierra,
El Racó de l'Ermita, Cafeteria
i Pastisseria Maspujols, Perruqueria
Ma. Lourdes i Bar del Casal.

Edita: Edicions Maspujols.cat
Impressió: Guindilla's Media
Tirada: 500 exemplars
Cost: 3€

Cada article és responsabilitat exclusiva del seu autor.

JUBILACIÓ CARTER

El dia 31 d'agost va ser el darrer dia que el carter, el Josep Maria Llauredó Salvat, va exercir aquest ofici. Havia entrat molt jove i gràcies a què el seu pare també era el carter del poble. En aquells temps l'ofici de carter es podia "heretar" i passar de pares a fills. Era l'any 1983. Aquests darrers anys ha compartit l'ofici, primer amb Vilaplana i després amb l'Aleixar. Ara, després de 34 anys de carter, ja pot gaudir de la jubilació. Molta sort en aquesta nova etapa de la vida, Jimmi.

CANVI DE MOSSÈN

A finals del mes de setembre es va fer efectiu el canvi de mossèn. Després d'un any, Mn Josep Moreno deixava la parròquia de Maria Assumpta de Maspujols per tal de fer-se càrrec de la parròquia de Sant Bernat Calvó de Reus. Assumia la parròquia de Maspujols, Mn Josep Bofarull, juntament amb la de Riudecols. Josep Bofarull ha triat Maspujols per continuar la seva tasca pastoral, i amb això retorna al poble després de 25 anys d'haver estat ja mossèn de la parròquia. Sigui benvingut!

CANVIS A LA GUARDERIA

Aquest setembre hi ha hagut canvi de directora a la llar d'infants municipal de Maspujols "Els Caragolins". La llar, gestionada per l'empresa L'Onada-Bressol, ha posat en el càrrec l'Anna Llauredó de la Cruz. Bona sort en aquesta nova etapa.

FESTA DE L'OLI 2017

El dia 27 de novembre s'ha celebrat la Festa de l'oli. Aquest any s'ha pogut gaudir d'un bon dia. Hi ha hagut molta participació de la gent i s'han venut 518 tiquets i més de 100 litres d'oli. Un bon dia per compartir l'esmorzar amb familiars i amics.

INSTITUT FONTANELLES

L'Institut Fontanelles, amb col·laboració de l'AMPA, oferirà aquest curs convocatòries als exàmens d'anglès de la Universitat de Cambridge «amb condicions econòmiques preferents».

Després de l'èxit de la convocatòria i resultats del curs passat, els alumnes del centre que ho desitgin es podran presentar a les proves del Key English Test (KET), el Preliminary English Test (PET) o el First Certificate (FCE) al propi centre, sense necessitat de desplaçar-se com fins l'any passat.

Els alumnes de les escoles adscrites al centre també es poden presentar a altres nivells que convoca la Universitat de Cambridge: Starters, Movers o Flyers.

Els exàmens d'aquest curs també estan oberts als alumnes que van finalitzar els seus estudis al mateix centre, ja siguin d'ESO o de Batxillerat.

El mateix preu permet als alumnes fer un simulacre d'examen (Mock Exam), que serà el dissabte 24 de febrer de 2018, i l'examen Oficial que es realitzarà el dissabte 5 de maig de 2018.

Trobareu tota la informació a la pàgina web o trucant directament al centre.

ARRAJAMENT I ROBATORI

Com a conseqüència del trasllat de la marquesina a la nova parada de bus, va quedar un espai que l'ajuntament va decidir dedicar a zona verda. Es va fer l'enjardinament de la zona i s'hi van plantar 3 ciques (cya revoluta), tipus palmera. Malauradament, aviat aquestes plantes van desaparèixer. Algun jardí particular en deu "gaudir".

I FIRADÀLIA

El passat dia 3 de desembre es va celebrar una fira d'artesanía, cultura, música, tradició, salut, manualitats i productes de proximitat de les nostres sòcies al pati de les Escoles velles. Feia fred, i bastant d'aire, però això no va ser excusa per no muntar la fira. Unes quantes parades es van poder muntar al Pati de les Escoles Velles. Per unes altres, vam improvisar racons dins del local, i en vam ubicar 4 més dins del gimnàs.

L'Associació de Dones vam despatxar vermut, patates i olives, i també biquinis, frankfurts i begudes. L'Associació Cingle Vermell ens va acompanyar, com ja ha fet en diverses ocasions, amb pans d'espelta i formatges artesans.

LA PINTORA FINA VECIANA VA SER L'ARTISTA CONVIDADA.

Els més petits del poble també van estar presents a la Firadàlia d'Artesania. Ens van sorprendre amb un calendari solidari que han fet per recaptar fons per la Marató. Per cert, ha quedat molt bonic.

Els Caragolins van fer torrons de xocolata amb avellanes. Van treballar molt per tenir-ho tot a punt per la Fira. Des de la llar, on tenim algunes Dalietes, i amb una mica d'ajuda de les mares, moltes d'elles també Dàlies, es van organitzar algunes activitats i manualitats per als més petits.

L'AMPA de l'Escola també va posar a la venda plantes de Nadal per tal de recaptar fons per la sortida de final de curs, i la Lliga contra el càncer ens va oferir cafès, tes i xocolata.

A les 11 del matí la Coral L'Albada de Maspujols ens va interpretar unes Nadales. A les 12 vam fer la inauguració de la Fira. Va tallar la cinta Marina Ferraté, la nostra sòcia més gran. Després vam tenir l'actuació d'un grup de batucada d'Almòster, els Batukat, i tothom qui va voler va fer el vermut.

A l'hora de la migdiada, i perquè no decaigués la Fira, vam tenir l'actuació de la Banda de cornetes i tambors Sant Pere Apòstol de Reus. Va sortir de la Plaça de la Vila i va pujar fins al pati de les Escoles.

Finalment, com a cloenda de la Fira, a les 6 de la tarda va tenir lloc el "Contes per no dormir" al gimnàs de l'Associació. L'escriptor Jordi Folch i Rossana Andreus ens van llegir i teatralitzar 3 contes de terror-humor, amb una gran assistència de públic. En acabar, es va fer un sorteig de 5 lots.

Tenim moltes ganes de repetir l'any vinent!

CONSTRUCCIONS
F.J. FERRE L.

Pd. Camí de Reus, nau 7
43391 Vinyols i els Arcs (TGN)
Accés per N340 km. 1145,2 Cambrils

Tel. 977 794 600
Fax 977 369 507

AFi
CO

aplicacions fiscals i comptables sl

Av. 11 de Setembre, 17 baixos · Tel. 977 32 84 11 · Fax 977 33 07 84
Apartat de Correus 510 43203 REUS

Assessoria laboral, fiscal i comptable

EL PLANTER ES FA GRAN!

La U.E. Maspujols ja és major d'edat. Es fa gran! Ja fa 18 anys que a Maspujols podem gaudir de futbol cada cap de setmana gràcies a la Unió Esportiva Maspujols. Aquests 18 anys han sigut un èxit, tant a nivell esportiu, com extra-esportiu. Gràcies a tot aquell jovent que, juntament amb el Quim, el Sisco i el Josep M^a van començar l'any 1999, i al bon llegat que van deixar, han estat 18 anys de visitar molts pobles de la comarca i anar per mitja província vestint els colors de la UE Maspujols. Qui ha jugat al Maspujols de ben segur que recorda velles anècdotes que l'han marcat, o, futbolísticament parlant, les dues lligues que s'han guanyat, o quan la UE Maspujols jugava a tercera catalana, els diferents entrenadors que s'han deixat la pell, mífics companys de vestuari i moltes històries fora del vestuari.

Ara, aquells joves que cada setmana anaven a veure el "Maspu" de petits, somiant que algun dia podrien jugar amb la samarreta que sempre volien portar, són els jugadors. I és que si una cosa és clara és el sentiment que hi ha per part dels convilatans. El sentiment que ha arrelat per defensar els colors groc i negre va molt més enllà del futbol, i això també es nota quan un jugador entra a formar part de l'equip. Aquell sentiment s'enganxa i aviat tothom sent els colors, i això és difícil d'aconseguir. En altres clubs no passa, i si aquí s'aconsegueix és perquè la UE Maspujols és més que un equip, és una família.

Per coses de la vida, i gràcies a la bona gestió que s'ha fet durant aquests 18 anys, la plantilla és ben farcida de jugadors del poble, i això és un orgull. Altres pobles que tenim molt propers cada any es veuen obligats a fitxar una quantitat de jugadors de fora per poder tenir equip al poble, i inclús jugadors d'aquell poble juguen en altres pobles. En aquest sentit, doncs, som l'enveja de molts pobles, i fins i tot d'algun equip de ciutat, i això encara et fa sentir més orgullós de Maspujols i de ser de la Unió Esportiva.

Esperem que per molts anys la UE Maspujols pugui tenir equip, i que tots fem el possible perquè aquells joves que volen jugar al seu poble i volen defensar la seva samarreta preferida ho puguin fer sense cap problema, i perquè cada dissabte la Bombonera estigui ben plena per animar aquells jugadors que necessiten sentir l'escalfor del seu poble. Esperem que entre tots puguem fer la UE Maspujols una mica més "major", en tots els sentits, en anys i com a club. Si no ho fem entre tots, no ho farem, perquè tot el poble, directa o indirectament, està vinculat al club. Que per molts més anys puguem defensar els colors groc i negre per la província! Felicitat a la majoria d'edat!

VIATGE A FIGUERES I CASTELL DE PERALADA

El dia 29 de setembre, a 1/4 de 7 del matí, empeníem el camí cap al Castell de Peralada per visitar el museu. Teníem pactada l'hora de visita a les 11 del matí. Pel camí vàrem fer la parada reglamentària per esmorzar. Vàrem visitar la biblioteca, el museu del vidre i el del vi, tot de gran interès. El guia en va donar les oportunes explicacions del que anàvem veient. A continuació, vàrem visitar el Castell de St. Ferran de Figueres i, amb tres tot-terrenys, vàrem fer la volta a la fortificació, una de les més grans d'Europa. Un del xofers feia també de cicero-ne quan fèiem una parada en un lloc estratègic. A continuació, vam anar cap a l'hotel Trave per dinar.

A la tarda vam anar a fer la visita a Castelló d'Empúries. Vam veure alguns carrers, la presó, els antics rentadors públics..., tot molt ben detallat pel guia del poble. A l'hora convinguda, vàrem sopar al Restaurant Can Punyetes i, acte seguit, vam anar a dormir a l'Hotel Rambla de Figueres.

El dia 30, després d'esmorzar, empenguérem camí cap a Cadaqués, on vàrem visitar l'església. Després de passejar una estona, pujàrem al trenet que ens portà a fer un circuit per Port Lligat.

Acabada la visita a Cadaqués, vàrem anar cap a Roses per dinar al Restaurant La Brasa (El Cortijo). A l'hora convinguda empenguérem el retorn cap a Maspujols, donant per acabat el servei i agraint als excursionistes la seva assistència.

LA CASTANYADA

El diumenge dia 29 d'octubre, l'Associació de la Gent Gran de Maspujols va celebrar la Castanyada a la sala del Casal, amb una assistència considerable i amb un èxit que ens fa mirar el futur amb esperança de continuïtat. Pels que formem part de la Junta, és una satisfacció veure que el nostre treball es veu recompensat per l'assistència a un acte tan nostre, i si al damunt et felicitem, encara ens obliga més a esforçar-nos per l'esdevenidor.

Ja hem iniciat aquest curs 2017-2018 i, com marquen els estatuts, hem fet renovació de junta. Hi hem incorporat noves famílies amb ganes tirar endavant la nostra AMPA, que treballaran juntament amb altres famílies que hi continuen i que, amb la seva experiència, faciliten el dia a dia.

Ja hem passat l'enrenou de l'inici de curs, una època amb moltes coses per organitzar i tirar endavant, moltes idees per transmetre i coses bàsiques que s'han de fer per un correcte funcionament de tots. Hem posat en marxa aquest nou curs amb les extraescolars d'anglès i escacs, que són les que finalment podrem dur a terme aquest curs.

Ja hem dut a terme una primera festa, la castanyada. Gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament de Maspujols, vam poder contractar la Marieta Voltereta, que va fer moure als més grans, als més petits, als mestres i als pares i mares al ritme de cançons enganxoses. Per nosaltres va ser tot un èxit, ja que vam comptar amb la gran col·laboració de les famílies, que van fer una àmplia aportació de cocs de totes les mides i colors, galetes i xocolata per tots els gustos. Els estem molt agraïts, ja que, amb aquests diners extres, podrem aportar o millorar el que faci falta per l'escola, i al final pels nostres fills, que és per ells que, com a membres de l'AMPA i pares i mares, ho fem tot.

ENTITATS Delegació de la lliga contra el càncer de Maspujols

Durant tot aquest any, la delegació de la Lliga Contra el Càncer a Maspujols ha organitzat i ha participat en diversos actes:

- La VI Caminada, enguany a l'ermita de Sant Blai de l'Aleixar, i la III Caminada infantil al Camp, amb una participació total de 44 persones. Es van recaptar 224 €.
- Durant les tapes solidàries i la FiraDàlia de l'Associació de Dones, i també per la Diada de Sant Jordi, vam muntar una parada on veníem cafès i xocolata. Vam recaptar 103,50 €.
- El dia de la Festa Major, com ja és tradició, vam posar una parada al Replà per recaptar fons. Vam aconseguir 514 €. En total, hem recaptat la quantitat de 841,50 €.

Us donem les gràcies de tot cor per la vostra col·laboració i participació. Aquests gestos fan que tinguem, tots plegats, il·lusió i ganes per afrontar i preparar noves activitats.

INFLUÈNCIA DEL SÒL A L'AGRICULTURA

En dues ocasions he abordat la influència del Sol i la Lluna en l'agricultura, i aquesta vegada em refereixo al sòl (en minúscula).

Quan parlem d'agricultura, hem de tenir en compte moltes variables, jo penso que quasi bé infinites per recombinació de tots els elements que hi influeixen i que només un matemàtic ens podria calcular. El Sol i la Lluna com hem vist, però hi hem d'afegir l'aire (amb la seva composició i possibles contaminants), l'atmosfera (amb totes les seves influències, humitat, vents, salinitat per proximitat al mar o no), el clima, que depèn de l'alçada, la situació, l'orientació, les estacions de l'any per conreus curts, el canvi climàtic actualment, l'aigua de la que disposem i la seva mineralització, i sobretot el sòl, que a la fi és on es sustenten els vegetals i d'on s'alimenten.

Els sòls són molt diferents d'uns indrets als altres segons la seva composició quí-

mica. La categorització més senzilla és en terrenys àcids o bàsics que depenen del seu PH. A partir d'aquí, cada un d'ells té infinitat de categories, depenent de la granulometria, dels components més sorrencs o argilosos, de la presència de més o menys matèria orgànica, sals minerals... D'entrada, si donem un tomb pels voltants de Maspujols, podem observar la diferència de vegetació de les parts més baixes del poble, on hi predominen terrenys més calcaris i més bàsics, de la vegetació més acidòfila de cap a Rocabrana, on el sauló és la base mineral.

L'èxit de l'agricultura és disposar del màxim de coneixements teòrics de cada conreu, de cada planta, exigències i preferències, ja que, si no, els conreus se'n ressenten. Això no vol dir que si agafem una planta típica de sòl àcid de Rocabrana (per exemple, una cirereta d'arboç - arbutus unedo) i la plantem en sòl bàsic, calcarí, no hi visqui, però segur

que tot i dedicar-hi més esforços mai tindrà la mateixa força, ni produirà els mateixos fruits que al seu lloc teòric, on viu i prospera sola.

La gent normalment entenem i admetem que hi ha arbres o conreus de secà i de regadiu, i no és cert. Hi ha conreus que poden prosperar en terrenys més pobres i secs, on d'altres ja no es poden ni plantejar... però, si no, comparem un ametller, "típic de secà", amb un de regat convenientment. Quines diferències de producció i longevitat que en tindrem?

Jo he vist gent aficionada plantar un enciam i la frustració que suposa quan al cap d'uns dies en comptes de créixer, és més petit que quan el van plantar, i només després d'unes explicacions acurades, són capaços de collir un enciam apte pel consum i et diuen: clar... així sí!!! Clar... així sí!!! Tot és tan senzill quan ho coneixes...!!!

DANIEL BATLLE, PEIXATER AMBULANT

(Aquesta entrevista està centrada en el peixater ambulant que ve ara a Maspujols, però també vol ser un petit reconeixement a les persones que l'han precedit, ambulants o en el passat amb botiga oberta al poble.)

Arriba amb la seva furgoneta fins al replà, davant de l'església, de dins treu una mena de taulell per poder fer la venda i a sobre hi posa caixes de peix. Penja la balança al sostre de la furgoneta i ja té la paradeta preparada per començar a despatxar a les clientes que ja l'esperen.

Quan va començar a venir a vendre a Maspujols?

Ara sí que m'has fotut... potser més de 10 any. Mira, recordes la Palmira, que era del poble, la peixatera d'abans? Doncs encara era viva i es va morir 4 o 5 anys després; i encara em queden 10 anys per jubilar-me, amb això de que ara s'ha allargat l'edat de jubilació.

Sempre ve els dimarts?

I tant, els dimarts toca a Maspujols. I durant la setmana també vaig a l'Aleixar, Vilaplana, Alforja, Cornudella i al "Prat" (Pratdip). Jo vaig pels pobles amb la furgoneta i la dona veu a la peixateria que tenim a Les Borges. És un negoci familiar.

D'on porta el peix?

De Cambrils, tot el peix és d'aquí.

Com veu l'evolució de la venda de peix en els últims anys? Molta competència perquè venen peix a molts llocs?

Sí, també, però no és aquest el problema. El problema és que la gent jove només vol canelons, espaguetis, macarrons, hamburgueses, pollastre, bistic... Abans moltes iaies compraven per elles i per les filles i ara no, la gent jove no està per peix.

Sí, ja veig que la majoria dels clients a Maspujols són dones grans i algunes ja estan aquí un quart d'hora abans de les 11 esperant que arribi.

Sí, i tant, i tornant al problema del consum, la gent no està per aquestes coses, ara! Quan van al restaurant tothom en menja, però si ho han de fer a casa, una feineda.

Aprofitaré l'entrevista per comprar uns musclos.

Molt bé. Què te'n faig, un quartet més o menys? Que els faràs al vapor?

Sí, posi'm com a mig quilo.

Com que aquests són de roca els podries fer a la paella. Que deixin la seva aigua, i després hi afegeixes un raiget de conyac, una fulla de llorer i, si t'hi agrada, pebre vermell "piquent".

(S'acosta a la paradeta una clienta, d'edat avançada, i ell li diu com a salutació: Què volieu, reina?)

Sempre amb alegria i una salutació amable cap a la clienta, amb els adjectius guapa, bonica, xata, princesa... per davant.)

TALLER D'ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL

Àngel Lauradó

De Baix, 42 - 977 81 50 36 - Maspujols

bitxos top SL
CONTROL DE PLAQUES

desinsectació • desratització • desinfeccions
tractaments contra tèrmits, corcs, etc.

Xavi Lauradó - 636 467 934 - bitxostop@gmail.com
Plaça de la Vila, 3 - 43382 Maspujols

Tallers Rafel Sans
Servei Oficial Lucas CENTRE AUTOTECH

Mecànica de l'automòbil i planxisteria
Instal·lacions de fontaneria, gas i calefacció
AIRE CONDICIONAT - ENERGIA SOLAR
C. Muralla, 23 - 43381 L'ALEIXAR
T. 977 815 384
taller@rafelsans.com

rolma
SOLDADURA I MANIPULATS DEL FILFERRO

alpgrill

P. Corsini, 2 - 2 bis - T. i F. 977 815 369 - 43382 Maspujols
info@rolma.es - www.rolma.es

UN NADAL SENSE NADAL

Diria que estem a les portes de Nadal. Fa nits que molts carrers de les ciutats i pobles van guarnits de llums amb el que en diuen motius nadalencs. Són d'origen nòrdic, segons els models que la cultura dominant s'encarrega d'imposar. El meu condicional *diria* no és endebades, perquè aquestes lluminàries parlen de festes que algú anònim desitja siguin bones per a tots els ciutadans. Suposo que aquestes festes són les de tota la vida, és a dir, les que molts en diem de Nadal, cosa que no apareix quasi enlloc.

Aquestes llumetes de coloraines reforcen la il·luminació dels aparadors ben llampants que ens inviten a comprar el que no ens fa cap falta. El que interessa és que comprem. És el que toca. També estic comprovant que, com cada any durant aquestes dates, el temps de la publicitat a la TV ha crescut, sobretot amb marques de colònies. Però no tinc manera d'endevinar quina olor deuen fer, perquè les imatges i les paraules que acompanyen els flascons de disseny, no em diuen quin flaïre desprenen, sinó altres coses que no hi tenen res a veure.

Un servidor, que no sóc massa televident (es diu així?), encara no he aconseguit descobrir les novetats d'enguany en els spots del cava nostrat, sempre molt de gent *guapa*, molt suggestius, molt musicals. Fixeu-vos bé en les bombolles: han de pujar següides i ben rectes, senyal de què el suc és de gran qualitat. Beure per beure, que sigui bo. Només faltaria.

Són les festes dels regals. Això sí, quasi sempre per quedar bé i per poder sentir de la persona obsequiada: *Oh, que bé, és just el que estava esperant.*

És temps de vacances. Pels qui en poden fer (que no sempre són els qui més ho necessiten). Les vacances sí que són bones festes. Diuen, els qui hi entenen, que les bones pistes per esqui, les bones bones, són al Canadà. Les de Suïssa, que estan bastant bé, són massa a prop. Ara ja hi va qualsevol. Les de casa són pels n'han d'aprendre als caps de setmana.

També estic comprovant que cada any rebo menys felicitacions. La majoria venen de persones que em recorden i em tenen afecte. Són d'agrair. Anys enrera, em desitjaven no sé quantes coses els bancs i caixes que fan el seu negoci amb els meus pocs diners; també els establiments més diversos que alguna vegada m'havien fet algun treball cobrat, com cal, evidentment; i els grups i organitzacions de tota mena, que no sé pas com saben la meua adreça. Últimament la cosa ha millorat. A més de ser menys en nombre, porten escrits personals, amb missatge i tot. Escassegen els dibuixos amb temes autòctons. Són tan vistos... Abunden els d'importació. Una mica reiteratius, però com que surten a les pel·lícules!

Ah! i el motiu ornamental dominant, arreu, a les cases i als comerços: l'arbre! És estètic, això sí. Però a mi m'hauria agradat més que l'haguéssim inculturat. Hi hauríem pogut posar un garrofer (continua verd tot l'hivern i ho aguanta tot) o millor una olivera (ara que fa collita tots els anys i ens dona un oli amb denominació d'origen). Un avellaner, no (el pobre està de baixa i fa una mica de pena tan desplaçat en aquest temps), ni un cep (és massa petit i arrugat, i, passada la verema, està molt cansat). Res, doncs, posem-hi un avet: és esvelt i proporcionat. Aquí ningú sap què té a veure amb el que celebrem aquest dies, però de totes maneres és l'arbre de Nadal. Així l'anomenen en aquelles contrades d'origen, que l'acaronen amb el *Saanta nit, plàaaaacida nit, eeel Messies és naaaaat*. Això comença a tenir una mica més de sentit. Nadal deu venir de *nat*, i aquest de *natalis*... Segur. Parlem-ne.

UN NADAL AMB EL NADAL

Demà és Nadal. Nadal ve de *natalis*, naixement, ja ho sabem. Mireu si ve de lluny: del llatí dels qui ens donaren els noms i la llengua, i tantes altres coses, pel camí del mar nostre. La festa era pel *Natalis Solis Invicti*, el solstici d'hivern, quan el pare sol es torna a recobrar. Però no ens emociona el sol creixent, sinó el naixement d'una criatura. Tot naixement ens meravella i ens desmunta les falses seguretats. Fa caure els prejudicis i les barreres. Dissol l'orgull i l'autosuficiència. Demà tots direm *Bon Nadal!* I ho direm amb un pèl de rutina però sincerament. Perquè encara tenim un raconet de tendresa que té necessitat de sortir de dins, d'expressar-se, de comunicar-se. No ho direm només per convencionalisme o per tradició o perquè no hi ha altre remei, sinó perquè tenim fretura de dir-ho. Sentim, molt endins, que la pau, la justícia, la fraternitat no la podem aconseguir ni la podem assegurar si Algú de dalt no ens hi ajuda. El naixement d'Aquest és el que celebrem, cadascú a la seva manera.

El nostre Nadal té molt de gruix, presenta moltes capes diverses i en totes hi descobrim els senyals del que som i d'on venim. La capa més pregona és la que es perd en el fons del temps i ens parla del nostre origen en la mare terra, fecundada pel sol, llum i calor, vida. Quan aquest s'enfosqueix, tot mor. Quan aquest reneix, tot reviscola. Cada hivern sentim l'amenaça de la fi i cada Nadal canta la victòria del sol que creix. Cal que ens preguntem qui l'ha posada aquí, al mig, aquesta font (inesgotable?) de vida. La vida només neix de la vida, no del no res ni de la casualitat. Quina és la deu d'on tot neix? La podem reconèixer?

En l'altre estrat hi trobem el nadal de la sang i de l'herència familiar, ple d'aliments per la tendresa de cor, per la netedat d'intenció, per la confiança que es dona i es rep. Són el cagatió (l'aprenentatge de que la vida neix abundantment d'on sembla impossible), els pastorets (la narració de la història de sempre per a no oblidar d'on venim), les nadales (les melodies i les poesies que són patrimoni de tots, que canten el que creiem i el que hem heretat), el verset de Nadal (el més petit, que puja dalt la cadira, aprèn a fer-se gran amb l'estimació de tots), la taula ben assortida que crida a l'aplec familiar més nombrós de l'any (les taules de casa s'han d'allargar perquè tots hi capiguem i hi trobem a faltar aquell o aquella que no ha pogut venir) i el pesebre (la història evangèlica convertida en una peça xamosa i, alhora, en una litúrgia familiar viva: cadascú és representat per una figura, i tots caminem cap al portal de la llum; qui ens ho ha dit?).

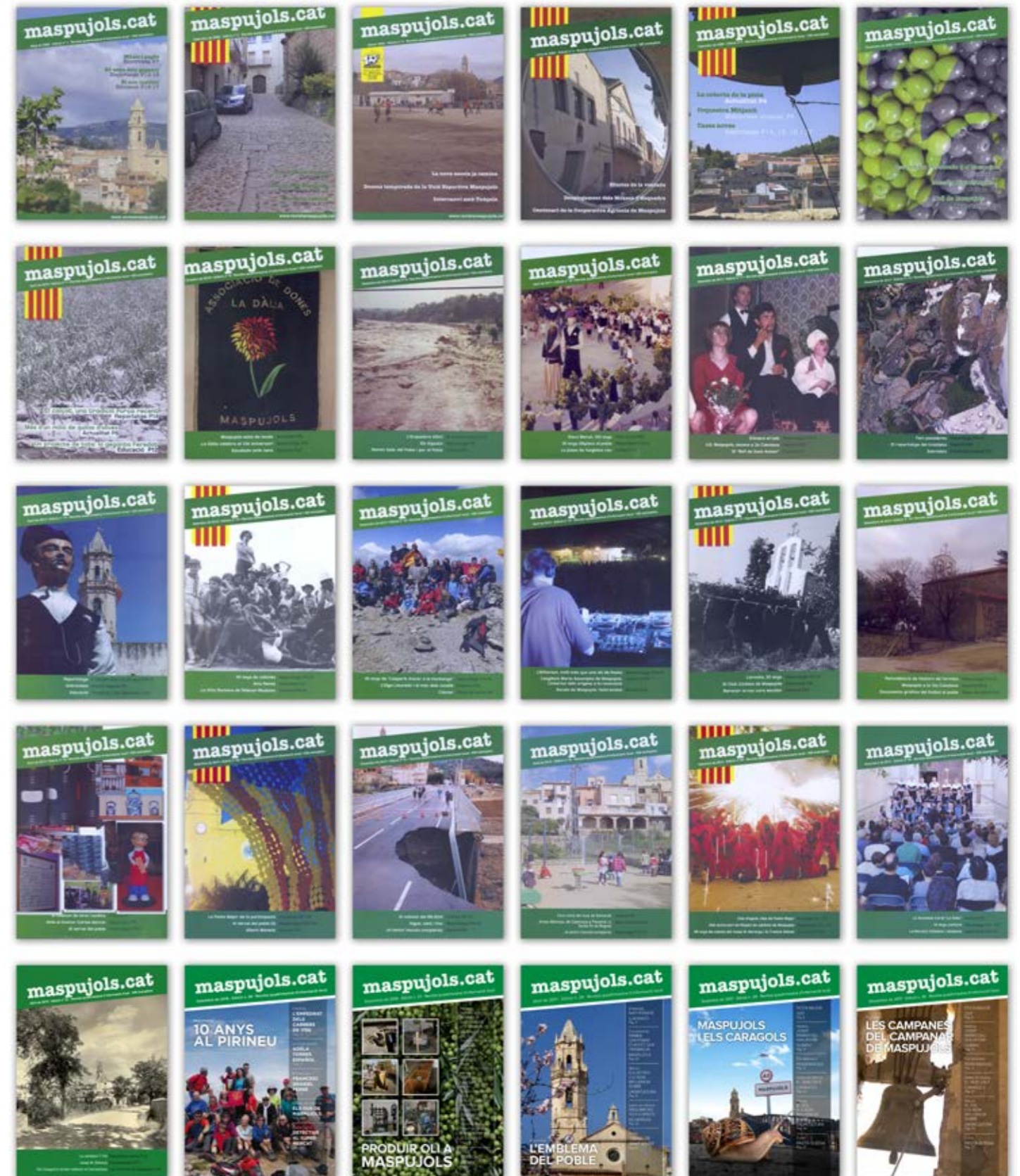
En els sediments més superficials apareixen els Nadals d'ací i d'allà, vinguts del món que se'ns ha tornat un sol poble. Barrejats amb precioses relíquies de passat, encara no fossilitzades, les noves maneres de viure hi aporten llampants embolcalls, però no milloren el contingut. Els regals, les vacances, les bones taules, les felicitacions... són només l'estoig de l'obsequi que ens fem per Nadal: el de la nostra bondat, coherent en el compromís per una terra que sigui habitable per tothom. Ho hem après del fill nascut de Maria, enviat per Déu, per a ser el nostre company de camí. Una lliçó que, aquests dies, ens recordem els uns als altres, ja que el cansament i la decepció ens enfosqueixen la memòria i el sentit.

Tots els somriures compartits a banda i banda de la taula, totes les llumetes que brillen en els carrers i les places, totes les mans que donen i reben, totes les llars enceses per l'estimació i la fidelitat, totes les nadales en les mil llengües del món, tots els solemnes *Glòria a Déu a dalt del cel i a la terra pau als homes que estima el Senyor* de les Eucaristies... són un Nadal amb el Nadal. Ara és clar: el Nadal és el *Natalis* de Jesús, el Salvador, Déu-amb-nosaltres. Per molts anys. Per sempre.

Josep Bofarull, rector de la parròquia

30 MASPUJOLS.CAT

L'any 2008 vam començar el projecte de fer una nova revista al poble. Vam ser tot un grup de persones que vam creure que valia la pena recollir aspectes de la vida, la història i l'actualitat del poble. Aquesta idea ens ha mantingut al llarg d'aquests anys. Ara que ja n'hem fet 30, de revistes, és moment de girar la vista enrere...

IMATGES PER AL RECORD

En aquesta ocasió hem rebut una col·laboració d'un dels nostres fidels lectors, el Xavier Robert Mariné, parent de Cal Català. Fa uns mesos va adquirir un àlbum particular de fotos de família al mercat d'antiquaris i brocanters de Reus, que es fa els dissabtes al matí al Passeig Prim. Aquesta col·lecció la va adquirir perquè eren fotos antigues de la capital del Baix Camp, però un cop a casa va descobrir una pàgina tota de fotos de Maspujols. L'àlbum està datat de 1925 a 1932, aproximadament.

VISTA PARCIAL

CARRER DE L'ESGLÉSIA I CAMPANAR

CAMÍ DE SANT ANTONI

VISTA GENERAL

CAMÍ DE SANT ANTONI

VISTA PARCIAL

LES CAMPANES DEL CAMPANAR DE MASPUJOLS

Una de les imatges més emblemàtiques, repetides i simbòliques de Maspujols és el nostre campanar. El coautor d'aquest reportatge, Josep Rabascall, recorda molt com un professor que va tenir quan estudiava a Reus un camí va dir al mig de la classe: "Maspujols és un poble de pessebre, d'aquells que si l'agafes pel campanar et segueix tot". Aquesta imatge, des de la carretera, encara subsisteix.

Però el seu nom "Campanar" no és perquè sí, és per la missió que fa: contenir i sustentar les campanes. Si no tingués campanes, potser seria "la torre de l'església", i precisament d'això anirà l'article central d'aquest número de la revista.

La campana no deix de ser un instrument musical de percussió, fabricat normalment de bronze, que és un aliatge de coure (80%) i estany (20%). També pot contenir petites parts de ferro, zenc, plom o plata en diverses proporcions que el fonedor tria per donar-li un to més agut o greu i l'afinació de la nota que es proposa. S'acabarà traient material de diversos llocs fins a obtenir la nota desitjada. Com en tots els oficis, intervé la saviesa del professional a l'hora de l'execució, sovint secrets ancestrals passats de pares a fills.

Una campana normalment té una alçada, sense les anses, del 80% de la seva amplada, i amb les anses o corona, la mateixa. Per fabricar-la, primer s'ha de fer el motlle interior i després afegir al damunt el motlle exterior que, amb les pertinents galgues, s'ha de centrar perfectament. Abans, però, el fonedor ha d'incorporar totes les imatges, escrits i alegories que vulgui que al final la campana llueixi o el propietari exigeixi, ja que la campana s'omple tota de cop amb l'aliatge fos. Al cap d'una setmana, quan és tot ben fred, es pot desemmotllar, veure'n el resultat i continuar amb els treballs d'acabat.

La campana consta de diverses parts: el cos pròpiament dit (amb el cap, la panxa i els peus de dalt a baix), el capçal de fusta, de ferro o de pedra per contrapesar-la, els tirants que lliguen els dos cosos (normalment de ferro i roscats per poder ajustar-ho tot convenientment), les anses per on es subjecten els tirants, l'argolla a la part interior (on es subjecta el batall), el jou que aguanta tot el pes de la campana i la feixa als rodaments per poder-la girar, la palanca per fer-la moure amb facilitat, la corda per girar i moure el batall, i el batall, que no és de coure sinó de ferro forjat. El batall, per la part interior, o un martell o martells, per la part exterior, són els elements que, en impactar sobre la campana, la fan sonar.

La història de la campana seria molt llarga, però a grans trets ja està datada a la Xina al segle XII a.C., i per cada cultura té el seu significat. Normalment, en fer-se

sentir de tant lluny, ha tingut un poder de convocatòria, però això no treu que pels xinesos representi l'harmonia de l'univers, pels catòlics un crit al culte o pels islàmics les revelacions d'Alah als homes.

Des de la presa de consciència per part de l'home com a espècie del concepte de temps, la mesura del temps i mesurar el seu pas va esdevenir una necessitat. Així, rellotges de sol, clepsidres, rellotges d'arena... han servit per mesurar el temps, però la campana ha sigut l'instrument que ha fet la difusió sonora de les hores. Ara hi vivim d'esquena, ja que tenim instruments molt precisos i portàtils que ens marquen les hores, i a algunes persones inclús els molesten les campanes, però durant generacions i generacions quasi bé exclusivament les campanes marcaven el ritme de pobles i ciutats donant les hores que entre tots havíem convingut i que possiblement cada poble encara perfilava segons les seves necessitats. La divisió de les hores del dia podia ser benedictina (matines, laudes, vespres, àngelus) o dels romans (prima, tèrcia, sexta, nona...).

Les campanes del nostre campanar A l'actualitat, al campanar hi ha dues campanes que es van col·locar l'any 1761, una a la l'obertura de ponent i més gran, i l'altra de cara a sud, una mica més petita. I si hom alça la vista vers l'espaldanya de damunt de la porta de la façana

na principal, se n'adonà de l'existència d'una campana petita d'uns vint quilos que va servir de forma provisional, mentre no es van col·locar les del campanar.

La campana gran està dedicada a Maria Assumpta, com l'Església Parroquial. Mesura 1 metre d'alçada i dos centímetres més d'amplada al peu. Està afinada amb un to de Sol en tercera, i la ressonància dura uns 45 segons. Conté una inscripció que diu: "Assumpta est Maria in caelum gaudent angeli", i està decorada amb la imatge de Maria i alguns àngels. Aquesta campana, ara mitjançant martells exteriors, toca les hores.

La petita, dedicada a Sant Marc, l'altre patró de Maspujols, té 93 centímetres d'alçada i 94 de diàmetre, i està afinada amb el to de Fa en tercera. Porta una inscripció que diu: "Sancte Marce ora pro nobis, fulgure et tempestate libera nos Domine". Aquesta és encarregada de tocar els quarts.

El batall de ferro fos de la campana gran es va reparar en temps pretèrit, ja que oferia marques de soldadura i reforços. Degut a aquest motiu, fa poc es va trencar pel mig. Sortosament, però, va caure a dins del campanar sense ocasionar cap dany. L'Ajuntament va substituir els batalls de les dues campanes per uns altres d'acer i amb un sistema de seguretat consistent en un cable que n'impedeix el despeniment accidental.

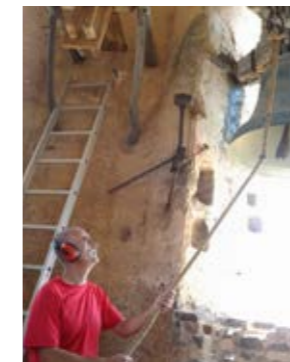
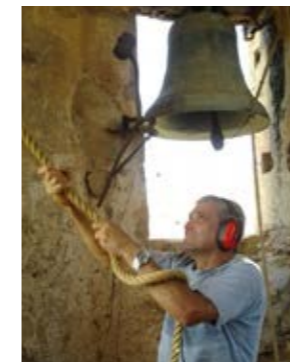
Originàriament, les campanes es tocaven des de la mateixa estància on estan col·locades, mitjançant les cordes adients o mitjançant una corda més llarga que amb diverses politges permetia tocar la campana grossa des del peu del campanar i evitava la feixuga tasca de pujar cada vegada fins dalt. Així es tocaven les "darreres", a emergències o a culte els dies de cada dia. En l'actualitat, els tocs de les campanes es fan automàticament mitjançant uns martells elèctrics i un ordinador.

Les campanes de l'ermita serien objecte d'un altre article.

ELS TOCS DE CAMPANA A MASPUJOLS

Les campanes serveixen tant per donar avisos religiosos com civils, i els ciutadans sabem distingir els missatges perfectament, ja que formen part de la nostra vida des de petits. Malauradament, però, alguns d'aquests tocs han caigut en desús.

ELS TOCS SÓN:

EMERGÈNCIA Si es bota foc a una casa o al bosc, si es perd algú o qualsevol altre incident que passi, la gent acut a la plaça i s'organitza la contingència. Quan el foc a terra de les cases era cuina, calefacció, llum..., era molt corrent que s'encengués la fumera. És un toc molt ràpid i insistent.

A MORTS S'avisava quan hi ha un difunt, i es distingeix si és un home, amb tres tocs inicials, una dona, amb dos tocs inicials, o un nadó, amb un toc molt diferent. És un toc a dol i, per tant, pausat. Normalment es toca quan se sap de la presència d'un difunt del poble o de qualsevol maspujolenc, encara que aquest hagués viscut els últims anys fora. Quan el fet esdevé molt tard a la nit, no es toca fins a primera hora del dia següent. Una hora abans de l'enterrament, es torna a tocar per avisar del fet.

ACOMIADAR EL DOL Quan el difunt surt de l'església després del funeral es toquen les dues campanes al mateix temps el més poc a poc possible.

A FESTA ORDINÀRIA Es repiquen i venten les dues campanes amb el ritme i cadència adequats.

A FESTA GROSSA Festes Majors, Pasqües... Es fa rodar la campana grossa i es venta la petita, o es fan rodar totes dues si hi ha prou gent per fer-ho. És una feina feixuga i precisa, ja que primer s'han d'asseure les campanes de cap per avall, per lligar les cordes i tenir-les a punt per deixar-les caure i manualment alimentar la força perquè continuïn rodant.

VIGÍLIA DE FESTA El dia abans de totes les festes, a la una del migdia es tocava igual que al dia següent, és a dir, a festa o festa grossa. Això s'ha deixat de fer.

TOCAR A MISSA Una hora abans de començar la missa ordinària, es tocaven trenta-tres tocs seguits i pausats des del peu del campanar.

DARRERES Un quart abans de començar els actes religiosos, es tocaven tres tocs repetits des del peu del campanar. Tampoc es fa actualment.

LA UNA I LES TRES Fins fa quaranta anys, es ventava la campana petita a la una del migdia per avisar als pagesos que era l'hora de dinar i a les tres a l'estiu per emprendre la feina, sobretot al camp. A l'hivern, es feia a dos quarts de tres, des de Sant Miquel, quan el berenar s'apuja al cel, fins a primers de maig.

TOCAR ORACIÓ Des del cant del Glòria de la missa del Dijous Sant fins el cant del Glòria de la missa del dissabte de Resurrecció, el toc de les campanes és substituït per les matraques, martells de fusta que impacten amb planxes de fusta en forma de creu, ubicades al campanar, restaurades pel coautor d'aquest reportatge, Josep Rabascall.

CURIOSITATS

REPICAR Tocar la campana mitjançant el batall i la corda enganxada convenientment.

VENTAR Moviment d'anada i vinguda de la campana mitjançant la corda.

VOLTAR Fer girar la campana 360 graus empenyent-la directament pel jou cada vegada que queda a l'abast del campaner.

La campana més gran del món és la Tsar Kolokol, de 216 tones. Està al Kremlin i fora de servei, perquè està trencada. Mesura 6,14 metres d'alt i 6,6 metres de diàmetre.

La més petita del món... encara no l'han trobat. És tan petita...!!!

EL CAMPANER

El campaner era la persona encarregada de tocar les campanes, amb la precisió i l'ajuda que li eren convingudes. Podia ser el sagristà, si existia la figura, o a Maspujols era l'agutzil, que depenia directament de l'Ajuntament, l'encarregat de tocar i mantenir les campanes, el campanar i el rellotge en perfecte estat de pulcritud, de greixatge, i d'hora, ja que el rellotge encarregat de tocar hores i quarts es desmarxava sovint, depenent del vent i la temperatura, que amb força o dilatacions hi influeixen. Des d'aquí un record molt especial per totes les persones que han ocupat aquest càrrec i han fet possible que es mantingués aquest ofici, el qual seria important no perdre.

Ara ho fa quasi tot un ordinador, amb més precisió temporal, però sense que les campanes donin el seu so natural i diferent. La forma de tocar les campanes és molt diferent ara, ja que el campaner hi posa el seu sentiment, la seva energia, la seva emoció, la seva mestria i saber fer, segons el moment, la forma de tocar i les exigències del guió. Ara són uns martells elèctrics amb moltes limitacions que sempre piquen amb la mateixa intensitat i ritmes més o menys reeixits. El rellotge del campanar encara marca les hores amb el rellotge mecànic que existeix i funciona perfectament, amb els petits errors que dóna per les inclemències atmosfèriques referides. En canvi, les campanes les comanda l'ordinador central. És per això que a vegades, quan toquen les hores, no concorden amb el que marquen les busques. L'ordinador central fa tocar les hores amb una gran precisió, ja que es posa a l'hora constantment per mitjà de senyals horàries subministrades per un rellotge atòmic situat a Frankfurt i té un abast de 1500 km. Un dia o altre s'haurien d'automatitzar les busques perquè tot vagi coordinat.

CURS 2017-2018

Hola, som els nens i nenes de 1r i 2n de l'Escola de Maspujols. Us volem presentar la nostra escola. En tota l'escola som 109 alumnes. A P3, la classe dels Bovers, són 13; a P4 són 9 i es diuen Esquirols; a P5 són 19 i és la classe de les Guineus; a la classe de 1r i 2n som 25 alumnes i ens diem Rossinyols i Abellerols; la classe de 3r es diuen Farigoles i són 16; a 4t són 9 nens i nenes i es diuen la classe de les Alzines; la classe de 5è són 14; la classe de 6è es diuen Ull de tigre i són 4.

Hi ha 14 mestres a l'escola: Mariona, Antonieta, Montse, Anna Ll, Laia C, Noelia, Anna V, Fèlix, Vero, Ana M, Laia, Laia G, Cassandra i Alba. Al menjador hi ha la Laura, la Neus, la Sònia i la Montse.

LA PLAÇA DE LA VILA

Dos plataners la guardaven quan el terra no era cimentat, els marxants hi comerciaven venent camises, agulles i algun drap.

Cal "Miravall" es a l'esquerra, a sa paret hi havia l'abeurador, al fons la Casa de la Vila i al racó de la dreta, la presó.

No puc passar sense fer esment de la part alta els dos balconets, un de l'oficina de l'Ajuntament i l'altre de l'escola dels xiquets.

Un rellotge de sol marcava les hores. arran de terra la font tot ho presidia. Al damunt dues bones finestres on hi venia el peix la Marieta "Mia".

En front, com ara, tres cases la tancaven Cal "Escaletes" i al seu costat una botigueta que n'hi deien "El Sindicat". I ca la "Bolla", on una capelleta a la paret contenia una marededeu per guardar l'indret.

De ca la "Bolla" a l'ajuntament recordava, un cable tibant que al mig sostenia, un negre fanal que hi penjava, i molt poques vegades s'encenia.

Els joves del poble per fer caliu, per xerrar i prendre la fresca, els calorosos mesos d'estiu s'hi aplegaven al capvespre.

Els diumenges a mig dia els pagesos es posaven d'acord tan si feia sol com si plovia de qui comprava l'aigua per regar l'hort.

Tot això ara ja es història doncs tot es va modificar. D'allò sols en queda la memòria dels que, ara grans, ho volem recordar.

Sisco Torres Llauredó

L'11 DE SETEMBRE, UN INICI

En el moment en què preparam aquest article pensem que és important que d'una manera o d'una altra les pàgines de la revista mostrin un reflex del que s'ha viscut els darrers mesos en tot el que fa referència al procés cap a la independència de Catalunya.

Cada any hem copsat a les nostres pàgines com han viscut diferents persones o famílies les diades de l'11 de setembre amb les diverses manifestacions realitzades en defensa de les llibertats catalanes. És per això que hem pensat que en aquest número seria interessant també mostrar algunes imatges de les manifestacions, des de la de l'11 de setembre a Barcelona a les que s'han anat fent després de l'1 d'octubre. En qualsevol cas, només com a testimoniatge, ja que entre el tancament de la revista i la seva sortida al carrer s'hauran celebrat les eleccions i la situació política haurà canviat.

Bressol Els Caragolins

LLAR D'INFANTS MUNICIPAL MASPUJOLS

"PETITS, GRANS RECORDS"

La Màgia ha estat present durant tot el curs amb els nostres petits Caragolins i les seves famílies.

El projecte de les nostres arrels anomenat "Petits, grans records" ha estat tot un èxit. Els protagonistes, a més a més, dels infants de la llar, han estat els nostres avis; ells ens han ensenyat diversos costums, tradicions, fotografies, objectes... en fi moltíssimes cosetes sobre la seva infantesa.

Han estat uns records ben bonics, els avis han recordat per uns moments els seus jocs, les seves joguines,... i al mateix ho han donat a conèixer als infants, i la veritat han estat uns moments únics... uns moments màgics!!

L'Onada Bressol, d'entre totes les llars d'infants, ha decidit que el projecte realitzat a l'Escola Bressol "Els Caragolins" sigui el premiat com a millor projecte innovador del curs 2016-2017.

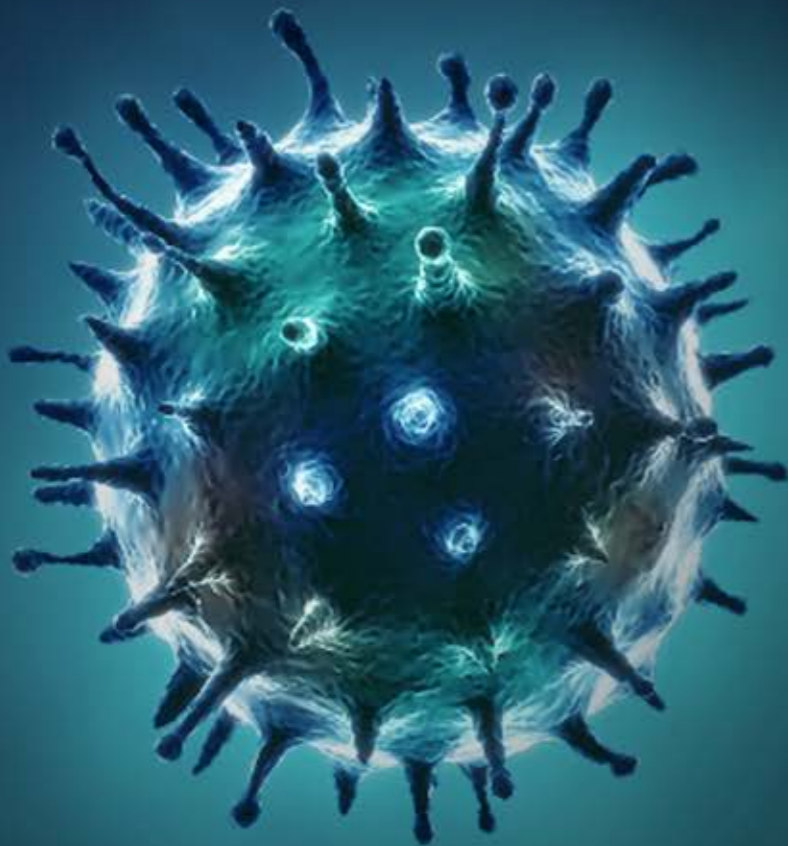

Ens esperen molts moments màgics més!!! Moltes gràcies!!

Horari: de 8:00 a 16:30 hores
 Servei d'acollida matí
 Servei de menjador
 Projecte educatiu propi

Contacte:
 977 81 54 16
 bressolmaspujols@lonada.com
 bressol.lonada.com

GESTIONA: L'Onada Bressol

MALALTIES INFECCIOSES A LA MARATÓ DE TV3

El desembre el relacionem amb les festes de Nadal, dinars i sopars familiars, trobades amb els amics, dies màgics; desembre també és sinònim de l'arribada de l'hivern, molt desitjat per alguns, poc amic d'altres; però també relacionem el desembre amb la Marató de TV3, per tant, amb solidaritat i sensibilitat.

Arriba una nova edició, aquest any dedicada a les malalties infeccioses. Tothom patirà unes quantes infeccions al llarg de la seva vida, la majoria seran lleus i sense problemes de salut; tot i així, n'hi ha algunes que són molt greus i poden acabar amb la mort d'una manera molt ràpida. De fet, les malalties infeccioses són un problema de salut pública important, ja que causen 1 de cada 3 morts al món.

Aquestes malalties estan causades per microorganismes patògens (bacteris, virus, fongs i protozoos) que entren al cos de la persona, es multipliquen i poden produir la malaltia. Cada microorganisme s'instal·la a un lloc diferent del cos humà, depenent de la via d'entrada (inhal·lació, contacte de fluids corporals, picada d'insectes, etc.) i les característiques del microorganisme. Són malalties que es transmeten d'una persona a una altra i poden afectar a tothom per igual, tot i que les persones portadores de pròtesis ortopèdiques i vàlvules cardíques o neurològiques tenen un risc afegit.

TIPUS D'INFECCIONS	CARACTERÍSTIQUES	EXEMPLES
Infeccions comunitàries freqüents	S'acostumen a curar sense problemes, però segons l'edat i l'estat previ de salut del pacient, poden complicar-se molt, i inclús provocar la mort.	Pneumònia, grip, gastroenteritis, infeccions urinàries.
Infeccions comunitàries greus o d'especial risc de contagi	Són més greus i, a més a més, tenen un potencial perill de contagi que pot afectar a tota la comunitat.	Meningitis, tuberculosi, hepatitis, infeccions pel VIH, malalties de transmissió sexual.
Infeccions nosocomials	Malalties que estan relacionades amb l'assistència sanitària o les cures de salut. Les poden patir pacients després d'una intervenció quirúrgica, pacients amb catèters vasculars, sondes, etc.	
Sèpsia	Una infecció localitzada s'escampa per l'organisme a través de la sang, arriba a altres òrgans i provoca una resposta inflamatòria exagerada. Pot produir fallada multiorgànica i, en molts casos, la mort.	*A Catalunya es moren 10 persones cada dia. Els que sobreviuen, ho fan amb greus seqüeles.
Infeccions emergents i del viatger	Les emergents són malalties que a Catalunya ja estaven controlades amb la vacunació. Les del viatger són infeccions originàries d'altres països, que es transmeten per insectes.	Emergents: xarampió, tos ferina, diftèria. Importades: malària, dengue, Zika, malaltia de Changas.

COM ES PODEN COMBATRE LES MALALTIES INFECCIOSES?

- Sistema immunitari: és el sistema de defensa del nostre cos. Quan entra en contacte amb els microorganismes patògens, activa els anticossos per combatre'ls.

- Vacunació: gràcies al sistema de vacunes s'han controlat i, pràcticament erradicat, moltes infeccions que tenien un índex de mortalitat molt elevat. És una injecció del microorganisme mort, afeblit o fragmentat perquè el cos fabriqui anticossos i, així, en cas de reinfecció, les cèl·lules recordin com defensar-se i s'eviti la malaltia.

- Antibiótics: ajuden a eliminar els bacteris una vegada hem contret la malaltia. Existeixen antibiótics per combatre gairebé tots els tipus de bacteris, però els microorganismes lluiten per defensar-se i es van mutant per sobreviure. L'ús generalitzat i incorrecte d'antibiòtics ajuda a que els bacteris es tornin resistents als antibiótics (és a dir, els microorganismes no moren). Degut a aquest fenomen, els experts diuen que al 2050 les infeccions produïdes per bacteris resistents als antibiótics podrien arribar a causar 10 milions de morts l'any al món (més morts que les que provoca el càncer), una xifra similar a abans de l'aparició de la penicil·lina. Per tant, parlariem d'una greu epidèmia, un greu problema de salut pública.

PREVENCIÓ

La prevenció per evitar el contagi és feina de tots i totes, i ho podem aconseguir amb uns bons hàbits:

- En cas d'estar malalts, no aneu ni a l'escola ni a treballar, per la vostra salut i per evitar encomanar-la.

- Si estornudeu o tossiu, poseu-vos el colze davant de la boca (mai la mà, ja que després podríeu tocar altres persones i contagiar-les).

- Si us feu una ferida, renteu-vos-la amb aigua i sabó.
- Renteu a consciència la fruita i la verdura, conserveu i manipuleu correctament els aliments.

- Si viatgeu, consumeu aigua embotellada, sobretot si no podeu assegurar-vos que sigui aigua potable.

- Feu servir adequadament el preservatiu per evitar les malalties de transmissió sexual.

- I el consell més fàcil i més eficaç: RENTEU-VOS LES MANS molt sovint amb aigua i sabó o amb solució alcohòlica, a casa i a l'hospital. La higiene de mans pot salvar vides.

Un any més, us animem a col·laborar amb la Marató de TV3. Demostrem, una edició més, la solidaritat dels catalans i catalanes. Necessitem recerca per trobar eines que permetin diagnòstics ràpids, nous antibiòtics per combatre els bacteris resistents i noves vacunes per prevenir contagis. Recordeu: les malalties infeccioses ens poden afectar a tots.

LA CONSTRUCCIÓ D'UN MODEL UNIVERSAL I DIVERS DE LA CIUTADANIA

El marc legislatiu actual té moltes debilitats pel que fa al tema de la igualtat de gènere. Per avançar dins d'aquest marc, s'han de tenir en compte les noves relacions ciutadanes, per la qual cosa seria positiu capgirar el sistema i estructurar la ciutadania des del feminisme. Això inclouria:

1 Trencar l'estructura dual de la ciutadania i determinar un model social on es conscienciï i es posi en dubte el model social patriarcal modern, basat en les dicotomies. Això implicaria el reconeixement d'una nova ciutadania en base a la feminització de la política, transversalitzar en quant a gènere les polítiques públiques, convertir els drets de les dones en drets exigibles, eliminar totes les formes de violència cap a les dones i visibilitzar l'estructura de gènere dins del model econòmic actual.

2 Estructurar un model de ciutadania plural i diversa, on es pugui acollir la diversitat humana, inclosa la diversitat de les dones i les seves necessitats. Això ens ajudaria a construir un nou subjecte dins d'un nou model de ciutadania basada en la perspectiva de gènere, que conscienciaria a la població de determinades accions com a forma d'igualtat efectiva.

3 Desenvolupar unes relacions ciutadanes que s'articulin des d'una estructura de dret que permeti reconèixer el vincle dels éssers humans. Això implicaria una reconfiguració dels drets de les dones i la incorporació dins de la pròpia ciutadania d'una xarxa de relacions, valors i capacitats desenvolupades per elles. Així, aquest concepte de ciutadania seria en clau de gènere, i tractaria de transformar les relacions socials entre homes i dones redefinint el concepte de dret, acceptant la participació de les dones i fent possible les seves necessitats i desitjos.

Això, doncs, implicaria reconèixer els drets històrics negats al col·lectiu de dones i destruir els vells mecanismes de privilegi. Seria un nou model de ciutadania tant per dones com per homes basat en una exigència social, tal i com es va mencionar a la Conferència de Viena de 1993, ja que els drets de les dones són bàsics per la justícia social i el desenvolupament.

Fotografia de la font de la plaça de l'any 1951.

Quan es trobaven dues noies com les que es veuen aquí, els càntirs tardaven molt a omplir-se.

A l'arribar a casa, l'excusa del retard era: "rajava molt poc, es deu haver estroncat".

Per cert, les coneixeu?

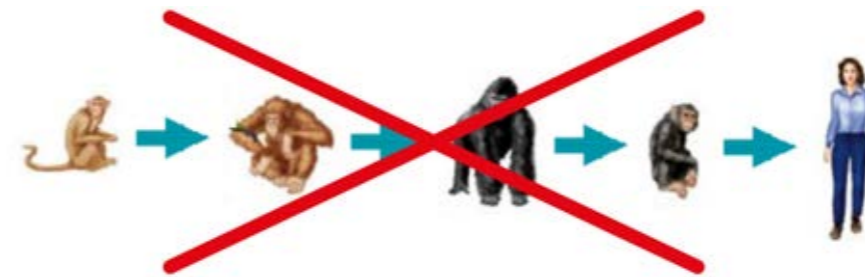
Foto cedida per Raquel Abelló.

A MASPUJOLS HI VIVIEN MONOS?

Han passat 150 anys i encara hi ha qui no ho entén. Encara hi ha qui es qüestiona, incrèdul o amb mofa: ELS HUMANS VENIM DELS MONOS? Això és el que diu la ciència, oi? O no...

La ciència, de fet, mai ha defensat la postura que l'ésser humà vingui dels monos, entenent aquesta frase com si l'ésser humà hagués evolucionat dels ximpanzés, i aquests dels goril·les i aquests dels lèmurs..., sinó que el que diu la ciència és que uns i altres compartim un avantpassat comú que, efectivament, tenia característiques pròpies dels primats.

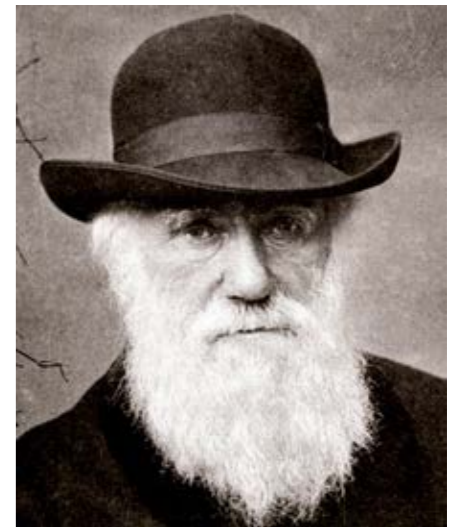

La diferència rau en entendre que l'evolució no és quelcom lineal, en la qual els humans ens trobem al final de la fila, sinó que l'evolució és un procés ramificat, en el qual tots els éssers vius actuals ens trobem al final d'aquest procés, que continua dia rere dia (sí, continuem evolucionant!).

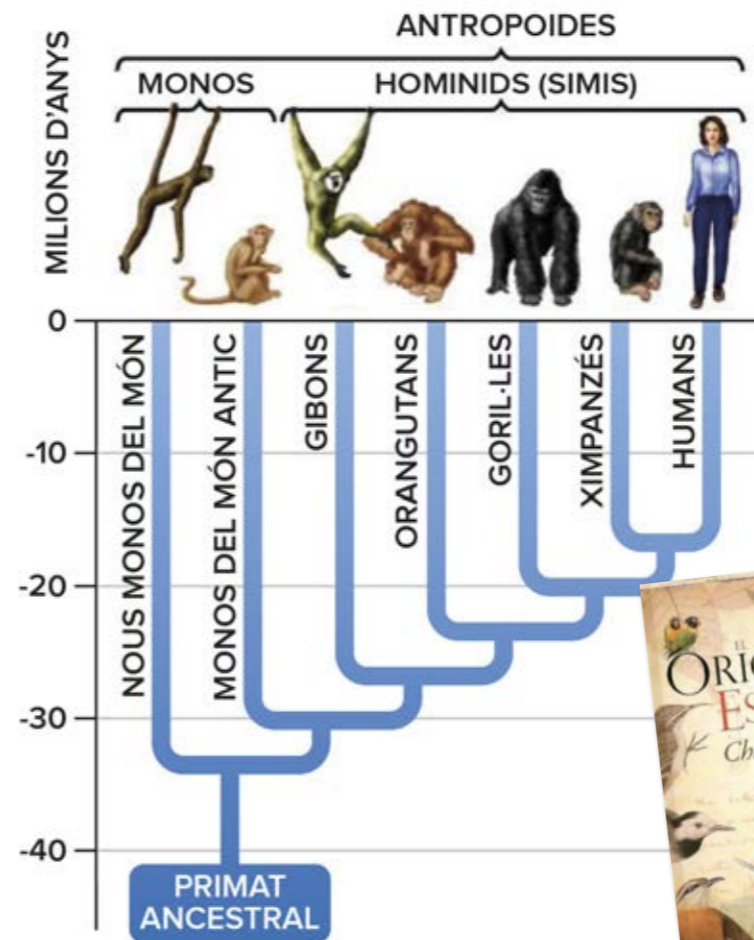
Ho simplificarem amb una pregunta: qui és més evolucionat, la mosca que m'empenya a la cuina o el meu veí?

El meu veí és més complex, la seva estructura corporal és més complexa. Però no és més evolucionat que la mosca. De fet, tant la mosca com el meu veí estan vius en aquest moment, a l'any 2017, i per tant, com a espècies, porten els mateixos anys d'evolució, tants anys com anys té la vida al nostre planeta.

Charles Darwin va establir els principis del procés evolutiu al seu llibre L'origen de les espècies fa 150 anys. Al mateix temps, el seu compatriota Alfred Wallace també va arribar a conclusions similars. L'avi de Darwin ja parlava d'evolució de les espècies. I Jean-Baptiste Lamarck va proposar les primeres teories evolutives fa més de 200 anys.

A Maspujols, durant el mes de novembre, vam poder gaudir d'una exposició a l'Ajuntament on ens explicaven precisament tots aquests conceptes. Avui dia, la ciència coneix els mecanismes que condueixen a l'especiació, a través d'aïllament geogràfic i mutacions del material genètic. Això ens permet predir com seran els humans del futur. Com creieu que seran els maspujolencs d'aquí a 1500 anys?

Equips d'impressió i solucions digitals

facilitant l'evolució tecnològica

- Gestió documental
- Impressió
- Formació i educació
- Social corporatiu
- Assistència

copimac.com

Des de l'Escola Maspujols, volem felicitar a les tres mestres que han tingut fills aquest any: l'Anna Llauredó amb la seva filla Bruna, la Irene Jardim amb l'Ona i la Núria Garcia amb el seu fill Jordi. Enhorabona a tots tres!

Donem la benvinguda a l'Ona Rabascall Lasheras i felicitem als seus pares, el Jordi i l'Ana, i als seus avis, el Josep i la Mercè, tots dos membres de l'equip de redacció d'aquesta revista. Enhorabona a tota la família!

Des de la revista Maspujols.cat donem l'enhonabona a les famílies dels nadons nascuts el 2017. Aquest any en són pocs! Iago Hernández Hervás i Otger Llauredó Aguiló.

50

Aquesta col·lecta ja en van celebrar 50: Cinta Borràs, Isabel Salvat, Montse Bosch, Núria Grabiell, Ernest Querol, Cristina Fornós, Nicolau Llauredó, Montse Llauredó i Anton Ribas. Moltes felicitats a tots!!!

18

Felicitem aquestes noies que enguany han fet els 18 anys: Berta Ribas Llauredó, Elisabet Grau Vernet, Lupe Alarcon Romero i Berta Jiménez Ruiz. Per molts anys!!!

Tota la família Llauredó Barenys (fills, néts i besneta) celebrant els 60 anys de casats del Josep M. i la Montserrat. Moltes felicitats!!!

El Ventura Llauredó, tan ben acompanyat com sempre celebrant el seu 60è aniversari. Una festa molt emotiva i alegre, en companyia de la família i molts amics. Felicitats per aquests esplèndids 60 anys!

60

25

L'Eduard i la Cori celebren amb la família les Noces de Plata. Moltes felicitats i que compartiu molts anys més de felicitat junts!

96

La Marina Ferrater acompanyada de tots els seus besnets celebrant els 96 anys! Per molts anys!!!

60

NAIXEMENTS

David Cortés Romero
22.09.2017

Lupe Tardiu Canet
29.11.2017

DEFUNCIONS

José de la Calle Castillo
20.08.2017 72 anys

Nicolau Llauredó Salvat
20.10.2017 86anys

Joan Gebellí Pàmies
24.10.2017 92anys

Salvador Llauredó Llauredó
07.11.2017 95anys

Maria Domingo Gispert
10.11.2017 94anys

Montserrat Vilanova Arnau
16.11.2017 82 anys

Carrer de Baix

Carrer de la Botiga

LA TIRA CÒMICA Rataman

LA RECEPТА Gerard Cros

MUSCLOS A LA MARINERA

INGREDIENTS (per a 4 persones)

- 1 kg de musclos
- 100 g de salsa de tomàquet
- ½ cap d'all
- 200 ml de vi blanc
- 150 g de ceba
- 15 g de farina
- 100 g de pebrot vermell
- Julivert

PREPARACIÓ

Netegem els musclos extraient-los les barbes que tenen enganxades, sempre de la part més prima en direcció a la més ampla, i amb els dits (ni estisores ni ganivets). Els rentem ben submergits en aigua, els escorrem i els reservem.

A part, tallem totes les verdures brunoise (a daus molt petits) i fem un sofregit (all, ceba, pebrot). Un cop ben sofregit, hi afegim el vi blanc i ho deixem reduir. Quan s'ha reduït el vi blanc, hi afegim el tomàquet i ho sofregim. A continuació, hi afegim la farina, ho remenem durant un parell de minuts i hi afegim els musclos. Barregem bé el sofregit i els musclos i ho tapem.

Ho deixem coure durant 2-3 minuts i ho tornem a remenar. Ho tapem i ho deixem acabar de coure fins que els musclos estiguin oberts. Ja els podem servir decorats amb julivert picat.

Opcional: si ens agrada el picant, podem afegir una mica de bitxo a rodelles al sofregit.

Desitjo que els agradi!

POSTRES DE CASA Pilar Llauredó Mas

COQUES CASOLANES D'AMETLLA

INGREDIENTS

- 400 grams d'ametlla ratllada
- 2 tasses de farina
- 800 grams de sucre
- 1 llimona ratllada
- 8 ous
- 1 pols de canyella

Aquesta és una recepta que la Maria del Carme Mas ha heretat de la seva mare, la Carmeta, que l'havia fet sempre a casa. És una de les postres que normalment es feia a l'època de collir les ametlles perquè es feia dels "cascalls", que són les ametlles petites o que no es pelen. Amb les ametlles que eren de rebuig i que no es guardaven per vendre es buscava fer-ne un aprofitament, i d'aquí aquestes coques casolanes. Normalment es feien entre que es recollien les ametlles i abans de fer els panellets.

PASSOS A SEGUIR

Abans de començar, preparem tots els ingredients i els posem damunt del taulell. El que farem primer és separar les clares dels rovells dels ous i posar les clares en un bol gran (que sigui el que ja ens anirà bé per fer tot el preparat). Batem les clares a punt de neu i quan estan ben pujades hi afegim els rovells, la sucre, les ametlles i la farina, juntament amb el pols de canyella. Ho batem tot bé fins que està ben barrejat.

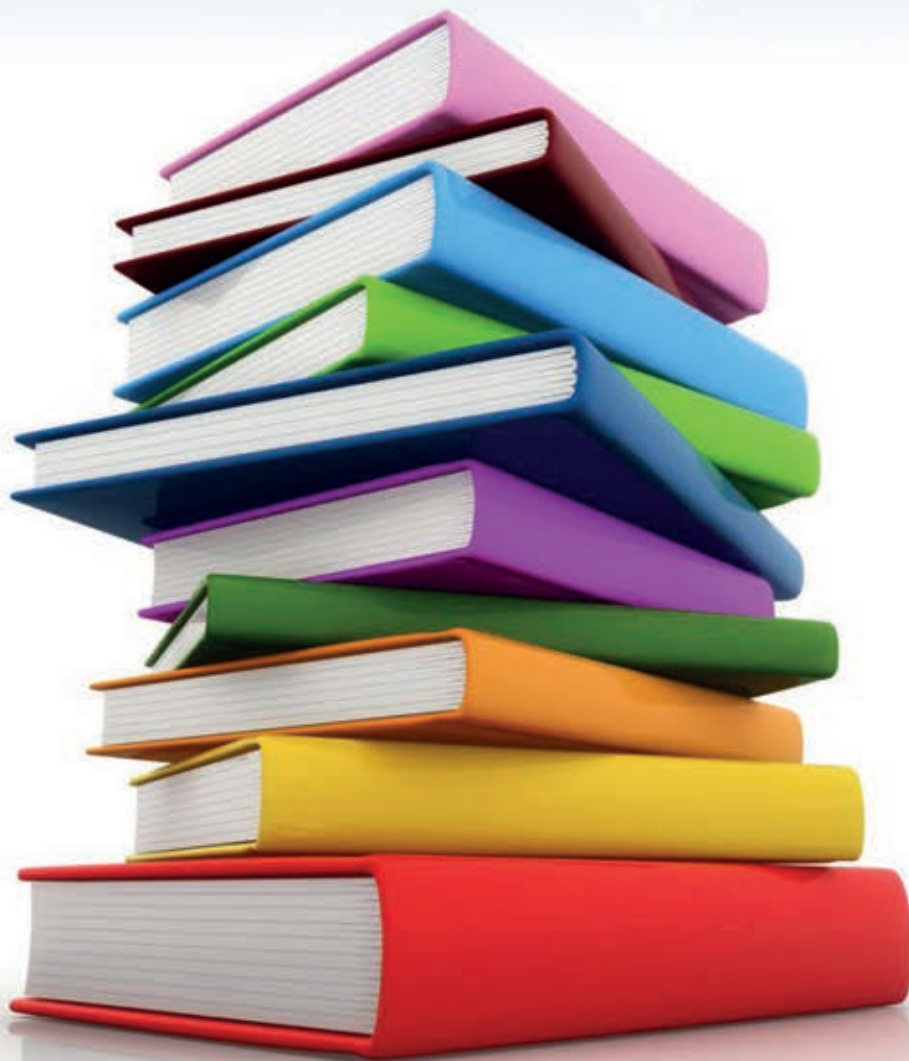
Preparem unes llaunes amb "paper de barba", paper antiadherent, i hi repartim el preparat d'ametlles. La quantitat és d'aproximadament dos dits d'alçada, més o menys 2 centímetres de gruix. Abans de posar-ho al forn hem d'afegir sucre per damunt de tota la massa, perquè això després hi farà una crosta dolça.

Haurem posat a escalfar el forn i un cop hi posem les llaunes el deixarem a 180° durant uns 50 minuts (la referència seria una mica més de temps que el que deixem per a un coc ràpid). Primer posarem el forn només de baix i els últims 10 minuts, dalt i baix, perquè així es torrà la sucre del damunt.

Ajuntament
de Maspujols

amb la Cultura

Ajuntament de Maspujols

C. La Botiga, 1 - 43382 Maspujols

Horari oficines municipals

Dilluns, dijous i divendres de 10.00 a 13.00h

Dimarts de 8.30 a 10.00h

Dimecres de 10.00 a 14.00h i de 17.00 a 20.00h

Contacte

☎ 977 81 50 86

☎ 977 81 58 56

✉ aj.maspujols@altanet.org

🌐 www.maspujols.altanet.org

☎ 678 874 354

Ajuntament
de Maspujols

MASPUJOLS
POBLE ESCALONAT